

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
tra
il Ministero dell'Università e della Ricerca della Repubblica Italiana
e
il Ministero dell'Istruzione e della Scienza dell'Ucraina
per la
cooperazione nei settori della scienza, della ricerca e della formazione superiore

Il Ministero dell'Università e della Ricerca della Repubblica Italiana e il Ministero dell'Istruzione e della Scienza dell'Ucraina, di seguito denominati singolarmente “Parte” e congiuntamente “le Parti”;

RICONOSCIUTO il ruolo fondamentale della scienza, della ricerca e dell'innovazione nel promuovere resilienza, sviluppo sostenibile e ripresa economica nonché la loro importanza critica per la ricostruzione e la modernizzazione dell'Ucraina durante e dopo la guerra;

TENUTO CONTO delle interlocuzioni ad alto livello sulla scienza, la ricerca e l'innovazione tenutesi durante la sessione dedicata alla Conferenza sulla Ripresa dell'Ucraina 2025, tenutasi il 10 e 11 luglio a Roma, Italia;

CONSIDERATO che la cooperazione nei settori della scienza, della ricerca e della formazione superiore rafforza le relazioni amichevoli tra i due Paesi e promuove lo sviluppo economico con reciproco beneficio;

CONSIDERATA l'intenzione di rafforzare le relazioni tra i due Paesi e di aumentare il livello di cooperazione nei settori della scienza, della ricerca e della formazione superiore;

TENUTO CONTO della lunga e positiva collaborazione sviluppatasi nel corso degli ultimi decenni tra i due Paesi;

CONSIDERATO l'Accordo di cooperazione nei settori dell'istruzione, della cultura e della scienza tra il Governo della Repubblica Italiana e il Governo dell'Ucraina, concluso a Kyiv l'11 novembre 1997;

RICONOSCIUTO il ruolo fondamentale della scienza, della ricerca e della formazione superiore nel dialogo tra Italia e Ucraina;

CONSIDERATI gli interessi e i valori condivisi tra i due Paesi nei settori della scienza, della ricerca e della formazione superiore e la volontà di incoraggiare la cooperazione tra le rispettive comunità accademiche, di ricerca e di innovazione;

hanno raggiunto il seguente Memorandum di intesa (di seguito denominato "MoU"):

ARTICOLO 1 **obiettivo**

Il presente MoU mira a rafforzare ulteriormente la cooperazione nei settori della scienza, della ricerca e della formazione superiore tra le Parti attraverso azioni e programmi congiunti volti a sostenere la realizzazione di progetti di ricerca, nonché l'uso congiunto di infrastrutture scientifiche e tecnologiche.

ARTICOLO 2 **Attività di Cooperazione**

Ai sensi del presente MoU, la cooperazione tra le Parti può comprendere le seguenti attività:

- a) incoraggiare la cooperazione tra gli istituti di formazione superiore e di ricerca e scambiare informazioni e idee su questioni di politica scientifica e tecnologica;
- b) promuovere la partecipazione a conferenze, simposi, workshop ed eventi regionali e internazionali relativi alla formazione superiore e alla ricerca scientifica;
- c) incoraggiare lo sviluppo delle competenze professionali dei ricercatori;
- d) sostenere e promuovere la ricerca accademica e l'insegnamento delle lingue, delle letterature, delle culture e delle storie di entrambi i Paesi, anche nell'ambito della Global Coalition of Ukrainian Studies;
- e) cooperare allo sviluppo delle risorse umane;
- f) promuovere la collaborazione diretta tra gli istituti di formazione superiore e di ricerca dei due Paesi, anche incoraggiando l'avvio di specifici progetti di gemellaggio;
- g) facilitare la creazione di reti di contatto tra ricercatori ed esperti di scienza e tecnologia, promuovendo il ripristino e la condivisione/accesso bidirezionale alle infrastrutture di ricerca e incoraggiando lo scambio di know-how;
- h) implementare e condurre progetti congiunti tra istituti di formazione superiore e di ricerca e imprese nei settori della ricerca, dell'innovazione e del trasferimento tecnologico;
- i) promuovere la collaborazione congiunta nel contesto dei comuni programmi multilaterali;
- j) promuovere l'imprenditorialità, le start-up innovative e gli spin-off;
- k) altre forme di cooperazione individuate congiuntamente dalle Parti, nell'ambito del presente MoU.

ARTICOLO 3

Aree di Cooperazione

Le Parti coopereranno in modo specifico, ma non esclusivo, nelle seguenti aree di ricerca e innovazione:

- a) infrastrutture di ricerca;
- b) conservazione del patrimonio culturale e architettonico;
- c) biotecnologia, biomedicina e neuroscienze;
- d) nuovi materiali, energie rinnovabili e scienze ambientali;
- e) agricoltura e agricoltura intelligente.

ARTICOLO 4

Principi di Cooperazione

1. Le attività di cooperazione si svolgeranno secondo i principi di reciprocità, mutuo beneficio, eccellenza ed equità.
2. Le Parti riconoscono l’importanza di garantire il reciproco rispetto dei principi di sicurezza e integrità della ricerca e di mettere in atto iniziative volte a prevenire situazioni o attività che possano rappresentare criticità per i rispettivi ecosistemi della ricerca e dell’innovazione.
3. Le Parti individueranno di comune accordo i settori di cooperazione sulla base di priorità nazionali condivise.

ARTICOLO 5

Modalità di attuazione

1. Le attività e/o i programmi di cooperazione svolti nell’ambito del presente MoU possono essere attuati mediante accordi tra le istituzioni competenti dei due Paesi designate dalle Parti.

ARTICOLO 6

Commissione scientifica mista

1. Le Parti di questo MoU operano in qualità di componenti della Commissione scientifica mista di cui all’Accordo di cooperazione nei settori dell’istruzione, della cultura e della scienza tra il Governo della Repubblica Italiana e il Governo dell’Ucraina, concluso a Kyiv l’11 novembre 1997. Detta Commissione mista sarà responsabile dell’attuazione e del perseguitamento delle attività di cooperazione previste dal presente MoU.
2. Fatte salve le disposizioni di cui all’Articolo 6.1, potranno essere istituiti gruppi di lavoro

congiunti, sulla base di specifici protocolli tra le Parti, per monitorare i progressi del MoU.

ARTICOLO 7

Aspetti finanziari e di attuazione

1. Le attività previste dal presente MoU saranno realizzate dalle Parti nei limiti delle loro disponibilità finanziarie senza oneri aggiuntivi per i bilanci statali della Repubblica Italiana e dell'Ucraina.
2. Ciascuna Parte sosterrà i propri costi e le proprie spese per la partecipazione alle attività previste dal presente MoU. La capacità di ciascuna Parte di svolgere le attività e i programmi previsti dal presente MoU sarà soggetta alla disponibilità di fondi, personale e altre risorse.
3. Ciascuna Parte finanzierà i beneficiari del proprio Paese.
4. Le attività di cooperazione che coinvolgono altri enti interessati non comporteranno alcuno scambio di fondi; qualunque ente interessato alle attività di cooperazione sosterrà i costi relativi alla propria partecipazione, compatibilmente con la disponibilità di fondi adeguati.
5. Fatte salve le disposizioni dell'Articolo 7.1, i dettagli relativi a qualsiasi aspetto finanziario futuro saranno definiti congiuntamente in accordi successivi tra le Parti.

ARTICOLO 8

Diritti di proprietà intellettuale e protezione dei dati personali

1. Le Parti concordano che gli enti e le istituzioni che esse coinvolgeranno nelle attività di cooperazione garantiranno un'adeguata protezione dei diritti di proprietà intellettuale derivanti dall'attuazione di progetti e attività nell'ambito del presente MoU.
2. La tutela dei diritti di proprietà intellettuale sarà garantita in conformità alle legislazioni italiana e ucraina in materia di proprietà intellettuale e al diritto internazionale applicabile;
3. Il riconoscimento del contributo offerto da ciascuna Parte ai progetti congiunti sarà espressamente menzionato nelle pubblicazioni derivanti dalle attività previste dal presente MoU, secondo i termini decisi di comune accordo dalle Parti;
4. Nell'applicazione del presente MoU, nessuna informazione relativa a una persona fisica o che ne consenta l'identificazione sarà trasmessa a terzi o trattata in modo incompatibile con le finalità del presente MoU. Il trattamento è necessario per l'espletamento del compito istituzionale svolto dai Ministeri Partecipanti e avverrà nel rispetto dei principi generali di liceità, correttezza, trasparenza, limitazione delle finalità e minimizzazione dei dati, nonché delle legislazioni nazionali delle Parti e del Regolamento Generale sulla Protezione dei Dati (UE) 2016/679.

ARTICOLO 9

Legge applicabile

1. Il presente MoU non costituisce un accordo internazionale che possa comportare diritti e obblighi ai sensi del diritto internazionale. Nessuna disposizione del presente MoU deve essere intesa ed eseguita come un obbligo o un impegno legale delle Parti.
2. Il presente MoU sarà attuato in conformità alle legislazioni italiana e ucraina, nonché al diritto internazionale applicabile e, per quanto riguarda la Parte italiana, agli obblighi derivanti dall'appartenenza dell'Italia all'Unione Europea.

ARTICOLO 10

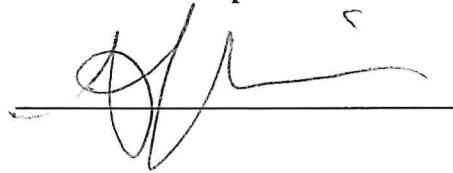
Disposizioni finali

1. Il presente MoU acquista efficacia alla data della firma, rimarrà valido per cinque (5) anni e sarà automaticamente rinnovato per un ulteriore periodo di cinque (5) anni, a meno che una delle Parti non decida di porvi fine, in conformità al punto 2 del presente Articolo.
2. Ciascuna Parte può porre fine al presente MoU in qualsiasi momento, notificando all'altra la propria intenzione con un preavviso di almeno sei (6) mesi.
3. La cessazione di efficacia del presente MoU non pregiudicherà il completamento delle attività di cooperazione già in corso, che potranno proseguire fino al loro completamento, salvo diversa decisione presa di comune accordo dalle Parti.
4. Le Parti possono emendare il presente MoU e il suo allegato per iscritto, di comune intesa.
5. Qualsiasi divergenza nell'interpretazione e/o nell'attuazione del presente MoU sarà risolta amichevolmente attraverso consultazioni e negoziati diretti tra le Parti.

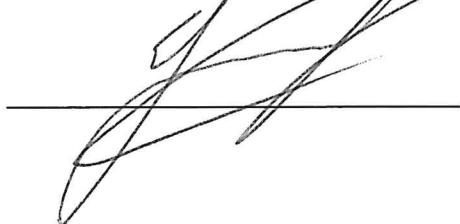
Firmato a Roma il 11.10.2015 in due originali, in lingua italiana, ucraina e inglese, tutti i testi facenti ugualmente fede.

In caso di divergenze nell'interpretazione delle disposizioni del presente MoU, prevorrà il testo inglese.

**Per il Ministero dell'Università e della
Ricerca della Repubblica Italiana**

**Per il Ministero dell'Istruzione e della
Scienza dell'Ucraina**

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
between
the Ministry of University and Research of the Italian Republic
and
the Ministry of Education and Science of Ukraine
on
cooperation in the fields of science, research and higher education

The Ministry of University and Research of the Italian Republic and the Ministry of Education and Science of Ukraine, hereinafter individually referred to as a “Participant” and jointly as “the Participants”;

Affirming the fundamental role of science, research, and innovation in fostering resilience, sustainable development, and economic recovery, and underscoring their critical importance for Ukraine’s reconstruction and modernization during and after the war;

Taking into account the high-level discussions on science, research, and innovation held during the dedicated session at the Ukraine Recovery Conference 2025, held in Rome on 10-11 July;

Convinced that cooperation in the fields of science, research and higher education strengthens the friendly relations between the two countries and fosters economic development for their mutual benefit;

Desiring to strengthen the development of the existing cooperation relations between the two States and enhance the level of cooperation in the fields of science, research and higher education;

Taking into account the long-standing and positive collaboration developed over the course of the last decades between the two countries;

Considering the Agreement on cooperation in the fields of education, culture, and science between the Government of the Italian Republic and the Government of Ukraine, done at Kyiv on 11 November 1997;

Recognizing the fundamental role of science, research and higher education in the dialogue between Italy and Ukraine;

Considering the shared interests and values between the two countries in the fields of higher education, science and research and the willingness to encourage cooperation between their respective academic, research, and innovation communities;

have entered into the following Memorandum of Understanding, hereinafter referred to as the “MoU”:

Paragraph 1

Purpose of cooperation

This MoU aims at further strengthening cooperation in the fields of science, research and higher education between the Participants through joint actions and programmes aimed at supporting the realization of joint research projects, as well as the joint use of scientific and technological infrastructures.

Paragraph 2

Forms of Cooperation

The cooperation between the Participants under this MoU may include the following activities:

- a) encouraging cooperation between higher education and research institutions and exchanging information and views on scientific and technological policy issues;
- b) promoting participation in regional and international conferences, symposiums, workshops and events related to higher education and scientific research;
- c) encouraging researchers' professional skills development;
- d) supporting and promoting academic research and teaching of both countries' languages, literatures, cultures, histories, including in the framework of the Global Coalition of Ukrainian Studies;
- e) cooperating in human resource development;
- f) promoting direct collaboration amongst higher education and research institutions of the two countries, also by encouraging the launch of specific twinning projects;
- g) facilitating networking between researchers and science and technology experts, promoting both the restoration of, and two-way sharing/access to, research infrastructures, and encouraging know-how exchange;
- h) implementing and conducting joint projects amongst higher education and research institutions and enterprises in the fields of research, innovation and technology transfer;
- i) promoting joint collaboration in relevant multilateral programmes;
- j) promoting entrepreneurship, innovative startups and spin-offs;
- k) other forms of cooperation jointly identified by the Participants, within the scope of this MoU.

Paragraph 3

Areas of cooperation

1. The Participants will cooperate specifically, but not exclusively, in the following areas of research and innovation:
 - a) research infrastructures;
 - b) cultural and architectural heritage preservation;
 - c) biotechnology, biomedicine and neuroscience;
 - d) new materials, renewable energy and environmental sciences;
 - e) agriculture and smart agriculture.

Paragraph 4

Principles of Cooperation

1. The cooperation activities will be carried out in accordance with the principles of reciprocity, mutual benefit, excellence, and equity.
2. The Participants recognize the importance of ensuring mutual respect for the principles of research security and integrity, and of implementing initiatives aimed at preventing situations or activities that may pose concerns to their respective research and innovation ecosystems.
3. The Participants will jointly identify areas for cooperation by mutual consent, based on shared national priorities.

Paragraph 5

Implementing arrangements

1. Cooperation activities and/or programmes carried out under this MoU may be implemented through arrangements between relevant institutions of the two countries designated by the Participants.

Paragraph 6

Joint Scientific Commission

1. The Participants to this Memorandum act as some of the representatives of the Joint Scientific Commission referred to in the Agreement on cooperation in the fields of education, culture, and science between the Government of the Italian Republic and the Government of Ukraine, done at Kyiv on 11 November 1997. The Joint Commission will be responsible for the implementation and pursuit of the cooperation activities under this MoU.
2. Without prejudice to the provisions of Paragraph 6.1, joint working groups may be established, on the basis of specific protocols between the Participants in order to monitor the progress of this MoU.

Paragraph 7

Financial aspects and implementation

1. The activities set forth in this MoU will be implemented by the Participants according to their ordinary budget availability, without any additional cost for the State Budgets of the Italian Republic and Ukraine.
2. Each Participant will bear its own costs and expenses for its participation in activities under this MoU. The capacity of each Participant to carry out activities and programmes under this MoU will be subject to the availability of its funds, personnel, and other resources.
3. Each Participant will fund the beneficiaries of its own country.
4. Cooperation activities involving other interested entities will not entail any exchange of funds; any entity interested in cooperation activities will bear the costs related to its own participation, subject to the availability of appropriate funds.
5. Without prejudice to the provisions of Paragraph 7.1, the details concerning any future financial aspect will be jointly set out in subsequent arrangements between the Participants.

Paragraph 8

Intellectual Property Rights and Personal Data Protection

1. The Participants agreed that the entities and institutions involved by them in cooperation activities will ensure adequate protection of the intellectual property rights resulting from the implementation of projects and activities within the framework of this MoU.
2. The protection of intellectual property rights will be guaranteed in accordance with the Italian and Ukrainian intellectual property legislations as well as applicable international law;
3. The acknowledgment of the contribution offered by each Participant in the joint projects will be expressly mentioned in the publications deriving from the activities under the present MoU, according to the terms decided by the mutual consent of the Participants;
4. In the application of this MoU, no information concerning a natural person or enabling his/her identification will be transmitted to any third party or processed in a manner that is incompatible with the purposes of this MoU. Any processing of personal data necessary for the performance of the institutional task carried out by the Participants will be held in accordance with general principles of lawfulness, fairness, transparency, limitation to the purposes, and data minimization, as well with the national legislations of the Participants and General Data Protection Regulation (EU).

Paragraph 9

Applicable Law

1. This MoU does not constitute an international agreement which may lead to rights and obligations under international law. No provision of this MoU is to be understood and performed as a legal obligation or commitment of the Participants.
2. This MoU will be implemented in accordance with the Ukrainian and Italian legislations as well as applicable international law and, as for the Italian Participant, the obligations arising from Italy's membership of the European Union.

Paragraph 10

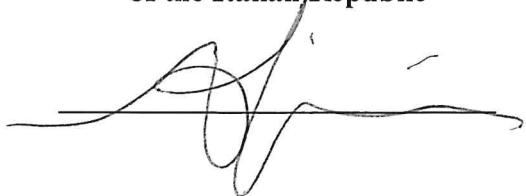
Final provisions

1. This MoU takes effect on the date of signature, it will remain valid for five (5) years and will be automatically renewed for a further period of five (5) years, unless terminated by either Participant in accordance with point 2 of this Paragraph.
2. Each Participant may terminate this MoU at any time by notifying the other of its intention to terminate it at least six (6) months before the intended date of expiration.
3. The termination of this MoU will not affect the already ongoing cooperation activities, which may continue until their completion, unless otherwise decided by mutual consent of the Participants.
4. The Participants may modify this MoU in writing by mutual consent.
5. Any difference in the interpretation and/or implementation of this MoU will be settled amicably through direct consultations and negotiations between the Participants.

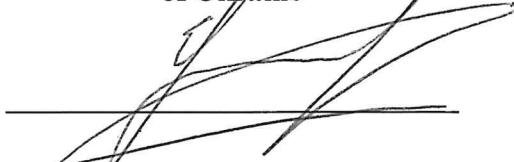
Signed in Rome on july 11 2025 in duplicate, both in the Italian, Ukrainian, and English languages, all the texts are equally authentic.

In case of any divergences in the interpretation of the provisions of this Agreement, the English text shall prevail.

**For the Ministry of University and Research
of the Italian Republic**

**For the Ministry of Education and Science
of Ukraine**

МЕМОРАНДУМ ПРО ВЗАЄМОРОЗУМІННЯ
між
Міністерством університетів і наукових досліджень Італійської Республіки
та
Міністерством освіти і науки України
про
співробітництво у сферах науки, досліджень та вищої освіти

Міністерство університетів і наукових досліджень Італійської Республіки та Міністерство освіти і науки України, далі окремо – «Учасник» й разом – «Учасники»,

підтверджуючи ключову роль науки, досліджень та інновацій у зміценні стійкості, забезпеченні сталого розвитку та економічного відновлення, а також наголошуючи на їхній критичній важливості для відбудови та модернізації України під час та після війни;

беручи до уваги обговорення на високому рівні з питань науки, досліджень та інновацій, що відбулися під час окремої сесії Конференції з питань відновлення України – 2025 в м. Рим (Італійська Республіка) 10–11 липня 2025 року;

впевнені, що співробітництво у сферах науки, досліджень та вищої освіти сприяє розвитку дружніх відносин між обома державами та зміцнює економічний розвиток для взаємної вигоди;

висловлюючи прагнення розвивати існуючі відносини співпраці між обома державами та посилювати рівень взаємодії у зазначених сферах;

беручи до уваги давню та позитивну співпрацю між обома державами, що триває вже кілька десятиліть;

враховуючи Угоду між Урядом Італійської Республіки та Урядом України про співробітництво в галузі освіти, культури та науки, підписану в м. Київ 11 листопада 1997 року;

усвідомлюючи фундаментальну роль науки, досліджень та вищої освіти в двосторонньому діалозі між Італією та Україною;

враховуючи спільні інтереси та цінності обох держав у сферах вищої освіти, науки, досліджень, а також прагнення сприяти співпраці між їх академічними, науковими та інноваційними спільнотами,

уклали цей Меморандум про взаєморозуміння, далі – «Меморандум»:

Параграф 1

Мета співробітництва

Цей Меморандум має на меті подальше зміцнення співробітництва між Учасниками у сферах науки, досліджень та вищої освіти шляхом реалізації спільних заходів і програм, зокрема щодо підтримки реалізації спільних науково-дослідних проектів і спільного використання дослідницької та технологічної інфраструктури.

Параграф 2

Форми співробітництва

Співробітництво між Учасниками в межах цього Меморандуму може здійснюватися у таких формах:

- a) заохочення співпраці між закладами вищої освіти та науковими установами, а також обмін інформацією та позиціями щодо питань політики в сфері науки та технологій;
- b) сприяння участі у регіональних та міжнародних конференціях, симпозіумах, семінарах та інших заходах з питань вищої освіти та наукових досліджень;
- c) заохочення професійного розвитку науковців;
- d) сприяння академічним дослідженням і викладанню мов, літератур, культур та історій обох держав, в тому числі в рамках Глобальної коаліції українських студій;
- e) співробітництво у сфері розвитку людського капіталу;
- f) підтримка прямих контактів між закладами вищої освіти та науковими установами обох держав, зокрема шляхом започаткування спільних проектів інституційного партнерства twinning;
- g) сприяння налагодженню контактів між дослідниками та експертами у сфері науки й технологій, зокрема шляхом відновлення і взаємного доступу до дослідницької інфраструктури та обміну досвідом;
- h) реалізація та виконання спільних проектів між науковими установами, закладами вищої освіти та підприємствами у сферах досліджень, інновацій та трансферу технологій;
- i) сприяння спільній участі у відповідних багатосторонніх програмах;
- j) підтримка підприємницької діяльності, інноваційних стартапів і компаній;
- k) інші форми співробітництва, які можуть бути спільно визначені Учасниками у межах цього Меморандуму.

Параграф 3

Напрями співробітництва

1. Учасники здійснюють співпрацю, зокрема, але не обмежуючись, за такими напрямами:
 - a) дослідницька інфраструктура;
 - b) збереження культурної та архітектурної спадщини;
 - c) біотехнології, біомедицина та нейронаука;
 - d) нові матеріали, відновлювана енергетика та науки про довкілля;
 - e) сільське господарство та «розумне» сільське господарство.

Параграф 4

Принципи співробітництва

1. Співробітництво здійснюється на засадах взаємності, взаємної вигоди, дотримання принципів досконалості та справедливості.

- Учасники визнають важливість забезпечення поваги до принципів дослідницької добросередовища та безпеки, а також необхідності упровадження заходів для запобігання ризикам для наукової та інноваційної екосистем.
- Напрями співпраці визначаються спільно Учасниками за взаємною згодою, відповідно до національних пріоритетів.

Параграф 5

Механізми реалізації

Співробітництво в рамках цього Меморандуму може здійснюватися шляхом укладення відповідних домовленостей між визначеними установами обох держав.

Параграф 6

Змішана комісія з питань науки

- Учасники цього Меморандуму є окремими представниками Змішаної комісії з питань науки, яку було вирішено створити відповідно до статті 18 Угоди між Урядом Італійської Республіки та Урядом України про співробітництво в галузі освіти, культури та науки, підписаної в м. Київ 11 листопада 1997 року. Змішана комісія з питань науки відповідає за реалізацію положень цього Меморандуму.
- Без шкоди для положень пункту 1 параграфу 6 цього Меморандуму, можуть створюватися спільні робочі групи з метою моніторингу виконання цього Меморандуму на основі окремих протоколів між Учасниками.

Параграф 7

Фінансові аспекти та реалізація

- Заходи в межах цього Меморандуму реалізуються за наявності бюджетних коштів Учасників і не потребують додаткового фінансування з державних бюджетів Італійської Республіки та України.
- Кожен Учасник самостійно покриває свої витрати, пов'язані з участю в заходах за цим Меморандумом. Здійснення кожним Учасником діяльності та програм у межах цього Меморандуму залежатиме від наявності відповідного фінансування, персоналу та інших ресурсів.
- Кожен Учасник фінансує учасників зі своєї держави.
- Спільна діяльність за участю інших зацікавлених сторін не передбачає обміну фінансуванням; будь-яка сторона, зацікавлена в участі у такій діяльності, покриває витрати, пов'язані зі своєю участю, за умови наявності відповідного фінансування.
- Без шкоди для положень пункту 1 цього параграфу 7 цього Меморандуму, деталі щодо потенційних майбутніх фінансових зобов'язань можуть бути визначені в окремих домовленостях між Учасниками.

Параграф 8

Права інтелектуальної власності та захист персональних даних

- Учасники погодилися, що залучені ними до спільної діяльності установи та організації забезпечують належний захист прав інтелектуальної власності, що виникають у результаті реалізації проектів і заходів в межах цього Меморандуму.

2. Захист прав інтелектуальної власності здійснюється відповідно до національного законодавства Італійської Республіки та України у сфері захисту інтелектуальної власності, а також чинного міжнародного права.

3. Визнання внеску, наданого кожним Учасником у спільні проекти, буде чітко зазначено у публікаціях, що виникають у результаті діяльності за цим Меморандумом, відповідно до умов, погоджених за взаємною згодою Учасників.

4. У рамках реалізації цього Меморандуму жодна інформація, що стосується фізичної особи або дозволяє її ідентифікувати, не буде передана третім сторонам або оброблена таким чином, що є несумісним з цілями цього Меморандуму. Будь-яка обробка персональних даних необхідна для виконання функцій Учасниками буде здійснюватися з дотриманням принципів законності, добroчесності, прозорості, цільового обмеження та мінімізації даних, а також відповідно до національного законодавства Учасників та Загального регламенту про захист даних (ЄС).

Параграф 9

Застосовне право

1. Цей Меморандум не є міжнародним договором і не створює правових зобов'язань відповідно до міжнародного права. Жодне положення цього Меморандуму не повинно розумітися та виконуватися як юридичне зобов'язання чи зобов'язання Учасників.

2. Цей Меморандум впроваджується відповідно до законодавства Італійської Республіки та України, норм чинного міжнародного права, а також у частині, що стосується італійського Учасника – з урахуванням зобов'язань, що випливають із членства Італійської Республіки в Європейському Союзі.

Параграф 10

Прикінцеві положення

1. Цей Меморандум набирає чинності з дати підписання та діє протягом п'яти (5) років. Його дію буде автоматично продовжено ще на п'ять (5) років, якщо жоден із Учасників не заявить про намір припинити його дію.

2. Кожен Учасник може припинити дію цього Меморандуму шляхом надсилання іншому Учаснику письмового повідомлення щонайменше за шість (6) місяців до дати припинення його дії.

3. Припинення дії цього Меморандуму не впливає на реалізацію вже розпочатих спільних заходів, якщо Учасники не домовляться про інше.

4. Цей Меморандум може бути змінений за взаємною письмовою згодою Учасників.

5. Усі розбіжності, що можуть виникнути щодо тлумачення положень або реалізації цього Меморандуму, вирішуються шляхом прямих консультацій та переговорів між Учасниками.

Учинено в Roma «...» ۱۱ مارچ ۲۰۲۵ року у двох примірниках італійською, українською та англійською мовами, при цьому всі тексти однаково автентичні.

У випадку будь-яких розбіжностей у тлумаченні положень цього Меморандуму перевага надається тексту англійською мовою.

За Міністерство університетів і наукових досліджень Італійської Республіки

За Міністерство освіти і науки України